

# Charter Ergonomie in de zorg

Het charter "Ergonomie in de zorg" verzamelt de zorginstellingen die inzetten op ergonomie en een gezonde zorg.

Ze engageren zich met de principes of intenties uit de praktijkrichtlijn "manueel verplaatsen van personen" van de Vlaamse Ergonomie Vereniging, VerV.



## Consensus zorgspecialisten

Gezonde zorg staat borg voor gezonde medewerkers en zorgvragers. Gezonde zorginstellingen zetten daarom in op ergonomie. De fysieke belasting is in de gezondheidszorg hoog, maar tegelijk is er heel wat kennis aanwezig op vlak van ontwerpen en hulpmiddelen. Deze wordt beschreven in de praktijkrichtlijn "Manueel verplaatsen van personen". Deze is het resultaat van een brede consensus onder de ergonomen en zorgverleners van verschillende zorginstellingen.

1. Zorgvragers worden ingedeeld in mobiliteitsklassen
2. Transfers binnen het bed vereisen steeds een glijzeil voor de (half) passieve zorgvrager
3. Transfers uit bed gebeuren met de tillift vanaf een (half) passieve zorgvrager
4. Verzorging, wassen/douchen, begeleiding vereisen steeds een hoog-laag voorziening
5. Het risico verplaatsen van personen wordt geëvalueerd met de Vlaamse Tilthermometer

## Wettelijke basis

De principes van de praktijkrichtlijn geven invulling aan de wettelijke verplichtingen rond welzijn. Codex boek VIII titel 3 manueel hanteren van lasten beschrijft deze eisen: voorkomen, risicoanalyse, passende middelen, opleidingen en gezondheidsbeoordeling. Het manueel verplaatsen van personen valt onder deze wetgeving.

De filosofie om zoveel mogelijk de functionele restcapaciteit van de zorgvrager te benutten, sluit aan met het voorkomen van fysieke belasting. Voor de risicoanalyse gaat de richtlijn uit van de Vlaamse Tilthermometer. Deze toetst de geschikte hulpmiddelen af in functie van de mogelijkheden van de zorgvragers op een afdeling.

De Tilthermometer is internationaal erkend en staat beschreven in de ISO-TR122996 rond het manueel verplaatsen van personen.



## VerV - Vlaamse Ergonomie Vereniging

VerV is de beroepsvereniging voor ergonomie. **Ze draagt bij tot een dynamisch netwerk** voor iedereen die bezig is met ergonomie. De focus ligt op drie werkgroepen: kantoor, zorg en industrie.

De werkgroep zorg bestaat uit ergonomen en preventieadviseurs van diverse zorginstellingen, interne en externe preventiediensten. Ze ijveren voor een loopbaanlang gezond, motiverend, fysiek en mentaal verantwoord werk. Dit draagt bij tot een excellente professionele zorgverlening.

De doelstellingen van de werkgroep zorg van de Vlaamse Ergonomie Vereniging zijn:

- Advies over de infrastructuur in de zorg
- Fysieke en mentale belasting in kaart brengen
- Goed gebruik hulpmiddelen en verplaatsingstechnieken aantonen
- Minimale vereisten van opleidingen **voorstellen en opvolgen**

Op deze manier wil de werkgroep zorg een antwoord bieden op de actuele uitdagingen in de zorgsector. Er is immers een tekort aan geschoold personeel, hoofdzakelijk voor verzorgende taken. Een te hoge fysieke of mentale belasting zorgt voor ziekteverzuim of een vervroegde uitstap, terwijl beleidsmakers een langere loopbaan beogen.

Een gezonde zorg betekent het verminderen van de fysieke belasting vanuit een multidisciplinaire en ergonomische benadering. Ergonomie is het optimaliseren van de interactie tussen de mens en zijn werkomgeving. Dit dient echter in overeenstemming te zijn met het comfort van de cliënt, de infectiepreventie, de decubituspreventie, het aankoopbeleid, ICT,...



## Zet uw instelling in op een gezonde zorg?

De praktijkrichtlijn kwam tot stand in overleg waar vanuit verschillende sectoren (woonzorg centra, gehandicaptenzorg, thuiszorg en ziekenhuizen). Volgende instellingen waren vertegenwoordigd:

- UZ Brussel
- UZ Gent
- AZ Alma Eeklo
- AZ Delta Roeselare
- AZ OLV Ziekenhuis Aalst
- AZ Turnhout
- Dominiek Savio
- Familiezorg West-Vlaanderen
- Jessa Ziekenhuis
- OCMW Brugge
- Sint-Jan Brugge
- Wit-Gele Kruis Oost-Vlaanderen
- Attentia
- IDEWE
- Liantis
- Mediwet
- Mensura
- Premed
- Securex
- CLB
- LOCOMotion
- Supergoed
- PXL Hogeschool
- VIVES Roeselare



[www.verv.be](http://www.verv.be)